

587

EEN
VERGEET-MIJ-NIETJE

EN EEN

GEDACHTENISTE

MET EENE

I N L E I D I N G,

DOOR

ALBAN STOLZ,

mit het Hoogduitsch vertaald door een

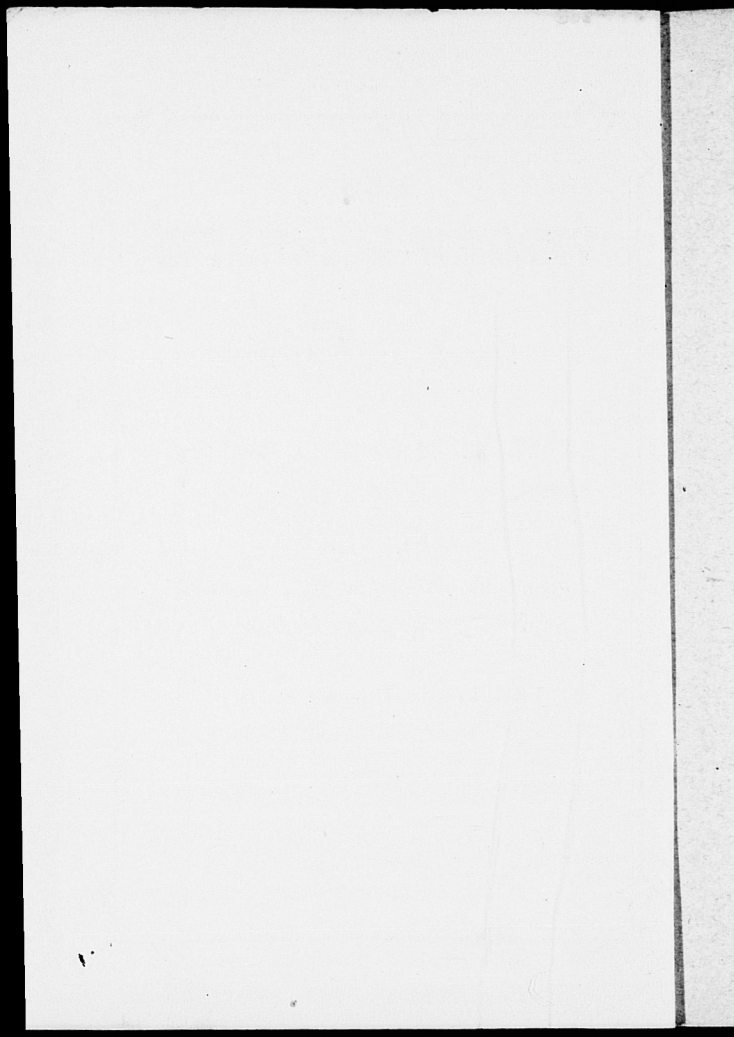
R. K. Pr.

MET KERKELIJKE GOEDKEURING.

AMSTERDAM. — J. S. DE HAAS.

Per.

Vak 164

Per. 164
587
7

EEN
VERGEET-MIJ-NIETJE

EN EEN

GEDACHTENISTE

MET EENE

I N L E I D I N G

den jeugdigen Dienstmeisjes aangeboden

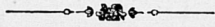
DOOR

ALBAN STOLZ,

uit het Hoogduitsch vertaald door een

R. K. Pr.

~~~~~  
MET KERKELIJKE GOEDKEURING.  
~~~~~


AMSTERDAM. — J. S. DE HAAS.

Liturgische Vereeniging
Aartsbisdem UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek

1877

I M P R I M A T U R .

Amstelodami,
die 9 Sept. 1880.

M. BERNSEN,
Libr. Censor.

I N L E I D I N G.

Hoe schoon is het in de meimaand! Een blauwe hemel, zilveren wolkjes, witte bloesems en zoete geuren, gezang der vogeltjes en groene bosschen! Hoe glinstert het beekje in den zonneschijn, hoe wijst de populier ten hemel heen, en het meibloempje staat in de eenzaamheid van het woud en droomt en glimlacht in den droom. Over de geheele aarde heeft God, onze Heer, een groen met bloemen doorweven tapijt uitgespreid en de boomen met trossen van bloesems gesierd, als ware het een groote feestdag en als ging God zelf stil en ongezien met Zijne heilige engelen in processie over de aarde rond tusschen dorpen en menschen door, over berg en dal, door woud en beemd,

en als bleef Hij overal stilstaan om alles met eigen hand te zegenen. De vinken in de takken en de wind, suizend door het loof der berken en door het dennenwoud op de bergen, maken de muziek, de leeuwerik in de blaauwe lucht zingt de psalmen, de kwartel in het koren bidt de litanie en het beekje murmelt den rozenkrans. En uit den meidoren en van de bloemrijke weide stijgt de wierook omhoog. — En de mensch, hij gevoelt zich zoo gelukkig en blijde, dat hij de geheele wereld wel aan zijn hart zou willen drukken.

Doch — ik weet niet of het een ander gaat zoo als mij — juist als het daar buiten het schoonst is, komt dikwijls bij mij de sombere gedachte op: „ach, dat blijft zoo niet, in de volgende maand worden de dagen weder korter, de zoele lucht wordt door den wind verdreven, dikke nevelen spreiden zich als een floers over de velden uit, November maakt de bladeren geel en dor en rukt ze af, zoodat de boom naakt en troosteloos zijne takken uitstrekt. En dan komt spoedig de vorst en de sneeuw spreidt zich als een lijkkleed uit over de gestorvene, doode aarde en een lange, lange winter ligt over ons. — Het is bijna de

moeite niet waard, dat men zich verheugt over den zomer en de lente!" —

Dergelijke treurige gedachten sluipen in mijne ziel en verstoren hare vrolijkheid. Zoo gaat dikwijls des ochtends de zon heerlijk op en straalt prachtig aan den blauwen hemel, doch weldra komt er een nevel op en de dag wordt treurig en somber. — Wellicht zegt gij: die gedachten zijn dwaze invallen en dienen tot niets. Nu, ik wil daar niet over twisten. — Doch ook de mensch is een plant en zijne lente en zijn meimaand is de jeugd, en dat zal voorzeker geen dwaasheid zijn, als men er aan denkt en er met aandrang en klem aan herinnerd wordt: „Zie, zoo blijft het niet, mijn kind, uwe lente gaat voorbij, de weelderige lokken, die uw hoofd thans sieren, worden eenmaal grijs en uw schoon en blozend gelaat verwelkt en wordt tanig en met rimpels doorploegd — en wordt ook uwe vrees voor den dood van jaar tot jaar grooter, gij hebt toch geen lust meer in het leven, want het is moeitevool en zwaar geworden — en eindelijk valt gij af als een blad van den eikenboom — en men werpt aarde over u heen — en het regent en sneeuwt op uw graf.”

Dit zeg ik tot u, mijn kind. Gij zijt thans nog vol leven en vrolijk stroomt het bloed u door de aderen, gij zoudt van levenslust wel willen dansen en springen, en alles gaat stralend en vrolijk door uw hoofd en uw hart. Zie, dat is het sap, dat in den boom onrustig wordt en met geweld in bloesems en knoppen wil uitbreken; uw lente is daar! — Vergeet het niet, de winter komt ook eens en rukt alles af. Zie die oude vrouw, hoe zij gekromd, bevend en verwelkt voortsukkelt, en door het hoesten niet meer tot haar adem kan komen en na een kort eind wegs geloopen te hebben moet rusten van vermoeidheid; bedenk, mijn kind, hoe men het bijna niet gelooven kan, als men haar zoo in hare ellende aanschouwt, dat dit oude, vervallen vrouwtje ook eenmaal jong en schoon geweest is en gesprongen, gezongen en gelachen heeft, gelijk gij; — en toch is zij oud geworden — zal het met u eenmaal anders gaan? O, word niet overmoedig, vergeet nooit wat gij zijt en zorg van te voren. Ja gij, die nog een kind en toch geen kind meer zijt, zorg van te voren, nu is het nog tijd. In het Oude Testament staat geschreven: „Denk aan uwen Schepper in uwe jeugd, voor dat

de jaren komen, waarvan gij zeggen zult, zij behagen mij niet meer.”

Gij treedt de wijde wereld in en zult thans op u zelve moeten staan; het is met u als met een scheepje, dat van den oever afgestooten wordt en in den stroom der rivier drijft; wie kan zeggen, hoe het er mede zal gaan, — of als met een jong vogeltje, dat uit zijn nestje valt en beproeven moet met eigen vleugeltjes te vliegen, het beestje moet het beproeven, al zou het er door ten gronde gaan. Ach, gij ziet misschien het leven, dat u wacht, nu gij de wereld intreedt en op u zelve zult staan, als hemelsblauw en rozenrood aan; en gij weet nog niet, welk een woud van bekoringen en verleidingen gij door moet trekken, en gij weet niet, wat gij hebt en wat gij verliezen kunt, de onzichtbare kroon der onschuld, die na den dood zoo heerlijk blinkt en straalt voor God, en gij weet niet, hoe donker en hoe diep de poel is en de afgrond, waarin gij kunt verzinken en verloren gaan. Thans gaan de slangeneieren, die in uwe ziel gelegd zijn, het eene na het andere open en de booze jonge slangetjes kruipen er uit en woelen en groeien en brengen weder jongen voort. Ik wil u

op een paar van dat vergiftige slangenbroed opmerkzaam maken.

De eene slang heeft een gouden kroon op en glinstert en hare oogen flikkeren als vonken van vuur en zij kronkelt overal heen met haren kop in de hoogte. Dat is de hoogmoed en de ijdelheid. Hare jongen, die zij bij zich heeft, zijn zwart en geel en zien scheel met de oogen; zij heeten, nijd, valscheit, huichelarij, kwaadspreken, bespotting van anderen. Die oude slang en hare jongen zijn zeer vergiftigd. — Eene andere slang is geel en rood en vleit en danst gaarne en drinkt gaarne jongen wijn en is bijzonder glad en kan goed voortschuifelen en als zij iemand met hare bloedige oogen aanziet, dan wordt men licht duizelig en valt men om en doet een zeer ongelukkigen val, zoodat men zijn leven lang moeielijk weder terecht komt; deze is de afschuwelijke zonde van ontucht. Hare jongen, die zij met zich voert, zien er uit als afzichtelijke torren en dikke padden, hunne namen zijn: gewetensangst, verstoktheid, vertwijfeling aan Gods barmhartigheid, afkeer van den godsdienst, gulzigheid, luiheid, verleiding der onschuld, — een afschuwelijk, kwalijk riekend gebroed. Doch

ik zal u dit alles liever met weinige woorden zonder gelijkenis op het hart drukken.

Zie in die jaren, als men op zich zelve begint te staan en gaat dienen, dan verheft zich meer dan vroeger de ijdelheid en de hoogmoed; en het oog begint te gluren naar jonge lieden van het andere geslacht, en men wil gaarne mede doen aan allerlei vermaken en nieuwe kleederen hebben en in de schemering gaan wandelen, gelijk helaas! zoovele andere dienstmeisjes doen, en men wordt hard van gehoor, zoodat men niet meer luistert naar goeden raad, en de verleiding en het slechte voorbeeld sluipen rondom u en u achterna, en de leugenachtige duivel houdt iedere week en vooral op zon- en feestdagen eene preek voor u, die niet zeer stichtend en zeer onchristelijk is, en zegt dan: „wees niet dwaas en laat u niet altijd opsluiten, gij zijt jong, anderen leven er ook wel lustig op aan, doe ook meê, zoolang gij kunt”. En de duivel heeft zijne dienaren, hun blaast hij in, dat zij u uitlachen en bespotten, als gij braaf en ingetogen op den smallen weg wilt wandelen, en zij zeggen: „ziet die fijne nuf, ziet die kwezel eens!” Ja, mijne kinderen, nu begint het er eerst voor goed op aan te komen;

hemel en hel vechten om u en geen van beiden wordt meester van u zonder uw toedoen, gij zelf moet den strijd beslissen. — Ach! lief menschenkind en kind van God, kon ik mij thans voor u plaatsen, en uwe hand in mijne hand nemen, en met mijn blik in uw oog doordringen, en met den warmen levenden ademtocht der heilige liefde uw jeugdig aangezicht beroerend, mijn woord tot uw jong hart spreken — met hoeveel innigheid en aandrang zou ik u smeeken, dat gij toch trouw mocht blijven aan hetgeen gij plechtig beloofd en bezworen hebt aan het altaar voor uwe bloedverwanten, voor uwen zielzorger en voor God, toen gij voor den eersten maal de H. Communie ontvingt. En ik zou u volgen en u waarschuwen en u terughouden en u moed inspreken — maar dat gaat niet. Er zijn honderden kinderen, zooals gij zijt, en ook al waart gij maar alleen, wie geeft mij het juiste woord en aan u, mijn kind, het rechte gehoor, dat gij naar mijn zwak woord zoudt hooren en er naar handelen zoudt. — Doch ik weet iemand, die in staat is voor allen te doen, wat ik zou wenschen te verrichten; Hij is sterk genoeg voor allen en zoo goedhartig. Op uwe bloedverwanten kunt gij

wellicht niet veel rekenen. zij zijn misschien zelve niet zeer braaf, gij zijt bij vreemde menschen in dienst, die mogelijk zeer goed voor u zijn maar mogelijk ook zich niet veel om u bekommeren, nu staat gij daar geheel op u zelve, zoo jong, zoo gemakkelijk heen en weder te blazen als het vaantje van een windwijzer, gij zijt zoo gemakkelijk te bederven en er is zoo uitzettend veel aan u te bederven, veel meer dan gij weet. Arm kind, zie, ik weet voor u eene hulp, een sterken burcht, een trouwen vriend, die voor u vader en moeder en verzorger en beschermengel en God wil zijn, als gij hem slechts wilt aannemen. Hij zal u met vaste hand leiden en u in zijne sterke armen door leven en dood, door graf en oordeel den hemel binnen dragen. Stoot toch de hand, die hij u aanbiedt, niet terug: door mij zegt hij het u, dat hij u zijne hand aanbiedt. Zijn naam is — *Jesus Christus*.

In het schoone land Italië slingeren de wijnranken zich om den plataanboom en groeien er tegen op en brengen zoete druiven voort; wees gij nu zulk een wijnrank en dat Christus uw plataanboom zij, slinger u om Hem, hecht u aan Hem vast en groei langs Hem opwaarts ten Hemel en word groot en schoon

en rijk voor God. Opdat gij dit zoudt kunnen, daarom heeft Christus zijn heilig en wondervol avondmaal ingesteld. Als gij alleen op deze wereld waart en niet het dwaze kermisvertoon der menschen rondom u zaagt en hun marktgeschreeuw en het gedruisch van het dagelijksch leven niet hoordet, hoe zoudt gij verstomd staan over dien maaltijd en in gloeiende liefde er naar hongeren en dorsten en nooit er van verzadigd zijn — maar ach! het is met de menschen bij de beslommeringen der wereld zoover gekomen, dat men hen als zieken moet aanmanen en gebieden: „eet dan toch.” — Eet ook gij, mijn kind, dikwijls en veel van die hemelsche spijs en word gezond en sterk naar de ziel. Daar komt Jesus Christus tot u en in u en blaast u aan met Zijn goddelijken ademtucht, zoodat uwe ziel ontdooit en uw hart ontgloeit aan Zijn goddelijk hart in liefde tot God en den naaste. En de oogen uwer ziel worden helder en gij ziet, hoe alle heerlijkheden dezer wereld, vermaken, lekker eten, geld, schoone kleederen, gouden sieraden en alle opschik, hoe dit alles slechts een nietswaardig speelgoed is voor de menschen, die niet veel verstandiger zijn dan jonge katten, die met een stuk

papier spelen en daarmee zich den tijd verdrijven. En het wordt duidelijk voor uwe oogen, dat geen werk schooner en nuttiger is dan daaraan te arbeiden, om ieder jaar en iederen dag godvruchtiger en stiller en ootmoediger en zachtzinniger en ingetogener te worden en zodoende rijp voor God. En dan zult gij, ernstig gestemd worden, zoodat gij naar het ijdele gesnap der wereld niet meer luisteren kunt en treurig wordt, als gij dansmuziek hoort of als men u zegt, dat gij schoon zijt en gij de aandacht van anderen trekt en men u uitnoodigt om mede te doen.

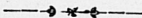
Ik verlang echter niet mijn kind, dat gij zwaarmoedig zult worden, neen, dien God met een eenvoudig en opgeruimd hart maar tevens met een heiligen ernst; bemin Hem boven al en leer leven in Christus. Dit nu zult gij leeren en doen, als gij dikwijls na eene waardige voorbereiding tot de tafel des Heeren nadert. Laat men u bijnamen geven, laat men met u spotten, laat de menschen over u praten, stoor er u niet aan; blijf toch uwen Zaligmaker trouw en ga dikwijls tot de H. Communie, minstens iedere maand.

Veel had ik u nog te zeggen, doch dit

voorwoordje zou te lang worden. Lees en herlees dikwijls dit boekje, opdat gij op aarde den vrede des harten, het eenig ware geluk moogt vinden en eenmaal stervend in de liefde van uw Zaligmaker den schoonen hemel moogt binnen gaan.

VERGEET - MIJ - NIET JE.

1. Door het Doopsel zijt gij een kind van God geworden, maar door de H. Communie is uwe ziel thans eene bruid van Christus, dat wil zeggen: Hij bemint u meer en vuriger dan ooit een mensch op aarde zijn kind of zijne ouders of zijn vriend of zijne bruid heeft liefgehad. En daarom wil Hij, dat gij Hem ook boven alles bemint en dat uwe ziel schoon en getrouw blijve en waardig worde eenmaal bij Hem te wonen in den hemel. Zelfs dan als gij oud wordt naar het lichaam kan uwe ziel jong en schoon blijven, eene geliefde bruid van Christus in leven en dood en in alle eeuwigheid.

2. Voor alles en boven alles moet gij zorg dragen, dat het witte kleed uwer ziel, uwe onschuld en uwe heiligheid, niet bevleekt worde en verloren ga. Vermijd daarom den omgang met personen, die ongodsdienstig zijn, ligtzinnige taal spreken en zich ongepaste aardigheden veroorloven, die zich zonder schaamte toonen in hun gedrag. En zoo iemand iets van u verlangt, dat niet betamelijk is, toon dan, dat ge er een afschuw van hebt en verruil de liefde van uw goddelijken Bruidegom niet tegen de minnarijen van een mensch, die toch slechts een aas is van den dood en eenmaal in het graf verrot. Gij zult daarom ook het beste doen als gij die plaatsen vermijdt, waar gedanst wordt. Ik voor mij houd het er voor, dat het dansen den ledematen van Christus niet past.

3. Wees zindelijk en net uit eerbied voor God, want uw lichaam is gewijd tot Gods tempel. Wees echter in uwe kleding altijd zedig en eenvoudig; kleet u niet kostbaarder of fraaier dan de braafste en ingetogendste meisjes van uw stand. Gij moet niet toelaten, dat het verlangen in u ontwaakt om den mannen te behagen. Uwe Zaligmaker heeft des te minder welbehagen

in u, naarmate behaagzucht, ijdelheid en
hoovaardij in uwe kleeding uwe ziel meer
bezoedelen. Is Jesus Christus, Die zich voor
u heeft laten kruisigen en uit liefde voor u
in de H. Communie tot u komt, u dan niet
genoeg? Wat kunnen de menschen u hel-
pen in den dood en in de eeuwigheid?

4. Eene zonde, die op vele menschen,
welke overigens geregeld leven, eene zware
verantwoordelijkheid laadt, is het kwaad-
spreken over anderen. Reeds is het eene
zonde, dat eerroovend gepraat gaarne aan
te hooren. Al is het kwaad, dat gij van
anderen vertelt, ook volkomen waar, dan
is het toch eene zonde tegen de naasten-
liefde; en als iets niet geheel waar is moet
men het herroepen, zoo mogelijk bij allen,
die het gehoord hebben, als gij dit niet doen
wilt, helpt geen biecht u. Wees derhalve zeer
waakzaam over uwe tong, dat gij nooit
kwaadspreekt van anderen, maak hiervan
eene gewoonte, waar gij u geheel uw
leven stipt aan houdt, en tracht ook
anderen voor deze algemeen verspreide zonde
van kwaadspreken te behoeden. Vergeet
niet wat Christus zegde: „richt niet, opdat
gij niet gericht wordet.” Slechts dan, als
er eene zonde of eenig nadeel voor onzen

evenmensch door kan voorkomen worden, mag men het kwaad van anderen bekend maken aan hen, dien het aangaat en die het voorkomen kunnen, anders nooit.

5. Zijt gij arm, zoodat gij dienen moet, bedenk dan, dat dit geen ongeluk is, want voor God is het schooner en edeler anderen te dienen dan zelf gediend te worden. Ook Gods Zoon is gekomen om te dienen en zelfs zijn leven voor anderen op te offeren. Bid echter, dat God u in een christelijk huis bringe en vraag er in de eerste plaats naar, of in het huisgezin, waarin gij een dienst kunt krijgen, godsdienst en orde heerscht. Daarop moet gij letten, niet op hoog loon en goed eten. Bevindt gij, dat het in een huis niet goed toegaat of worden er van u slechte dingen verlangd, of laat men u Zondags niet naar de kerk gaan, vertrek dan zoo spoedig mogelijk en laat u niet terughouden. Als gij zulks doet om God, dan moogt gij ook vast vertrouwen, dat Hij bijzonder goed voor u zorgen en uwe gebeden gaarne verhooren zal.

6. Verkeert gij door Gods bestiering in omstandigheden, dat gij geen dienst behoeft te zoeken doch bij de uwen blijven kunt, denk dan aan de gelijkenis van de vijf dwaze

maagden. De wijze en de dwaze maagden hadden iets gemeen, te weten, allen hadden zij lampen, dat wil zeggen: allen hadden hare maagdelijkheid, zij hadden geene groote zonden gedaan. Toch werd de helft dier maagden uitgesloten van het hemelrijk, omdat hare lampen zonder licht en olie waren. Dit beteekent: de mensch moet niet alleen zuiver zijn van de smet van groote zonden, maar ook goede werken doen, bijzonder werken van barmhartigheid. Wees daarom zeer ijverig in het beoefenen der naastenliefde door het bezoeken van zieken, het ondersteunen van armen en door het geven van christelijke vermaningen, waardoor anderen van de zonden worden afgehouden. Daarentegen is diegene eene dwaze maagd, die haar geld verkwist aan ijdelen opschik, linten, valsche bloemen, snuisterijen en snoepgoed of op andere wijze er onbezonnen mede omgaat, in plaats van haar geld zoo te besteden, als het een verstandig en christelijk meisje past.

7. De meeste meisjes komen in aanraking met jongere kinderen, hetzij met broertjes en zusjes of met andere kinderen in huis of in de buurt; velen hebben als kindermisjes den geheelen dag op kinderen

te passen. Er is bijna niets, waaraan de mensch zoo gemakkelijk den hemel of de hel verdienen kan als aan kinderen. Hen, die een kind ergernis geven, dat wil zeggen, schuld zijn, dat de ziel van het kind met zonde bezoedeld wordt, bedreigt de Zaligmaker met bijzonder zware straffen. Hij roept het „wee” over hen uit. Daarentegen wil Hij het goede, dat men aan een kind doet, juist zoo opnemen, alsof men het aan Hem zelf gedaan had. Draag derhalve den uitersten zorg, dat gij nooit door woord of voorbeeld een kind schade doet aan zijne ziel, door dat gij het hoovaardig, snoepachtig of grammoedig maakt of het tot leugens, ongehoorzaamheid of iets onzedigs verleidt. Hierdoor zoudt gij eene verschrikkelijke verantwoordelijkheid op u laden, welke niet maar met te biechten alleen is afgedaan; want de schade aan de ziel van een kind aangebracht kan reiken tot in de eeuwigheid. Neen, zorg overal, waar gij kunt, voor de zielen der kinderen. Spreek ernstig en eerbiedig met hen over God, over het lijden van Christus, over de Moeder Gods, over den dood en de eeuwigheid. Breng het hun onder het oog als zij iets zondigs doen of zeggen. Bid met hen, neem hen met u naar de kerk, leer hun

vrome spreuken en liederen. Kinderen tot vroomheid en zedigheid vormen, is het beste werk, wat gij doen kunt; en als gij hen korte gebeden en vrome spreuken leert, hebt gij dien jeugdigen zielen een aalmoes van goud geschonken.

8. Als God u een lang leven schenkt, dan kunt gij er op rekenen, dat veelvuldig leed en lijden over u komen zal. Draag het stil en geduldig om den Zaligmaker na te volgen, die gezegd heeft: „die mij na wil volgen, verloochene zich zelf, neme zijn kruis op en volge mij.” Juist wanneer gij kruisen te dragen hebt, kunt gij met meer grond hopen, dat gij op den weg naar den hemel zijt, dan wanneer gij een aangenaam en vrolijk leven hebt. Draag echter uw kruis gewillig, wordt nooit ongeduldig en lastig, klaag en mor niet, want dan gelijkt gij meer op den kwaden moordenaar of op een verdoemde dan op den Zaligmaker aan het kruis. Vooral doe nooit een leugen om eenige onaangenaamheid te vermijden. Toon uwe liefde voor de waarheid in al uwe werken en woorden. Het is iets edels voor God en voor de menschen, als iemand nooit liegt of veinst. Vele duizenden martelaren hebben liever de grootste schande

en den smartelijksten dood geleden, dan dat zij met een leugen hun leven gered hebben; zoo moet ook gij liever getrouw willen blijven aan de waarheid, dan door liegen en bedriegen te maken, dat gij beschaming en verwijten van u afwendt of u uit eenige verlegenheid redt. Gij bereidt u door de leugen, gelijk in het algemeen door iedere zonde, slechts de verschrikkelijkste verlegenheid voor Gods gerecht. God is de waarheid, de duivel is de vader van de leugen. Door iedere leugen doet gij een stap, die u verder van God en dichter bij den duivel brengt. De openbaring van Joannes zegt uitdrukkelijk, dat de leugenaars evenmin in den hemel komen als de ontuchtigen en de moordenaars.

9. Vele meisjes blijven, nadat zij de school verlaten hebben, nog te huis en hunne ouders wijzen hun aan, welke bezigheden zij te verrichten hebben. Wees daarin gehoorzaam zonder morren, want het is de wil en de beschikking van God, dat de kinderen hunnen ouders het goede vergelden, dat zij van hen genoten hebben. Later echter verandert die toestand, vele meisjes moeten dan hun brood buitenshuis verdienen. Ga nooit in eene fabriek, wanneer die

fabriek van dien aard is, dat er geen tucht en zedelijkheid heerschen en de Zondag er niet gehouden wordt. Leer iets om eenmaal met hetgeen, wat gij kent, u zelve te kunnen onderhouden. Vermijd onnoodige uitgaven en beleg uwe spaarpenningen b. v. in een spaarbank, opdat gij op uw ouden dag of wanneer u eenig ongeluk treft niet ten laste komt van het armbestuur of van andere menschen.

Is het voor u bestemd om eens in het huwelijk te treden, dan is dit eene zaak, waaraan gij niet te spoedig denken moet. Wijs derhalve alles met gestrengheid af, als jongelingen u bijzondere vriendelijkheid bewijzen of zich op vleienden toon met u onderhouden willen. Laat u niet door den geest van ijdelheid verleiden om dergelijke vleierijen aan te nemen. Zoolang de omstandigheden niet van dien aard zijn, dat twee personen elkander na een korten tijd trouwen willen en kunnen, zoolang is het niet geoorloofd zich met minnarijen op te houden. Dit zou spelen zijn met vuur; zulk eene roekeloosheid voert meestal tot doodzonde en tot groot ongeluk hier reeds op deze wereld.

Menig meisje denkt aan het klooster; als

gij waarlijk in God uwe grootste en eenigste vreugde stelt, ga dan in Gods naam, indien men u in eene orde of congregatie wil aannemen; gij knnt nergens gelukkiger zijn. Kunt gij echter niet klaar komen, leid dan in de wereld het leven van eene religieuze. De beste regel, dien gij dan volgen kunt, is: gehoorzaamheid in alles, wat een goede biechtvader en uwe overheid u opleggen, nauwgezetheid in het vervullen van de plichten van uw staat, weinig uitgaan, niet nieuwsgierig rondzien op de straat, weinig spreken, niets eten in den tijd, welke tusschen uwe gewone maaltijden verloopt, gewillig en geduldig zijn bij het verrichten van onaangename arbeid en veel daarbij aan het lijden van Christus denken. Als gij echter gezelschap en omgang met anderen niet vermijden kunt, bereid u dan voor door gebed en het maken van goede voornemens, opdat gij in uwe gesprekken geen zonde doet.

10. Gij weet niet, hoe lang gij leven zult en hoe het nog met u gaan zal. Dit weet ik echter, dat er slechts één enkele rechte weg is, langs welchen de mensch veilig gaat en een eeuwig gelukkig einde vindt, dat is: de ware godsvrucht en vroomheid.

De Zaligmaker zegt: „Mijn juk is zoet en mijn last is licht.” Neem dan ook dat zachte juk en dien lichten last op u, dat wil zeggen: wordt waarlijk vroom. Dit is zoo moeielijk niet. Bid steeds met godsvrucht uw morgen- en avondgebed; vereer en roep dikwijls de lieve Moeder Gods aan. Vraag haar alle dagen, dat zij u als Hare dochter aanneme, maar maak u dit ook waardig door uw gedrag. De h. maagd Zita zeide steeds en deed er ook naar: „De hand bij het werk en het hart bij God.” God denkt ieder oogenblik aan u, denk daarom ook dag en nacht aan Hem. Als gij kunt, ga dan dagelijks naar de Kerk, laat u echter voor niets ter wereld uwen Zondag ontnemen; die dag is bestemd voor uwe ziel, op dien dag moet gij bidden, Gods woord hooren en lezen, om weder vrolijk en frisch te worden voor God. Nader zoo mogelijk iedere maand tot de H. H. Sacramenten. Als gij uit nalatigheid hiermede veel langer wacht, dan loopt gij gevaar van allengs lauw te worden, en dikwijls duurt het bij lauwe zielen niet lang of zij komen in de voorloopige hel, te weten in de doodzonde, waarvoor God u bewaren moge. Bereid u

echter voor iedere Communie zoo zorgvuldig voor, alsof gij na die Communie moest ster-
ven. Tot u komt Hij, tot Wien gij komt,
als uwe ziel het lichaam en de aarde ver-
laat. Zoo als gij Hem ontvangen hebt aan
de tafel des Heeren, zoo ook zult gij Hem
na uwen dood vinden: vol genade en barm-
hartigheid, liefderijk en boven alles vrien-
delijk, wanneer gij dikwijls met een zuiver
hart in de Kerk tot Hem gekomen zijt, —
als een gestreng rechter, wanneer gij slechts
zelden of lichtzinnig tot de H. Communie
gegaan zijt, — en schrikwekkend, wanneer
gij uwer schuld bewust, onwaardig (na eene
slechte biecht) tot de tafel des Heeren ge-
naderd zijt.

Blijf in trouwe liefde aan uw Zaligmaker
gehecht tot uw dood toe. Dan zal Hij u
nooit verlaten, niet bij uw leven, niet in
uw dood, niet in de eeuwigheid.

GEDACHTENISJE VOOR DIENSTMEISJES.

1. God heeft het zoo beschikt, dat gij als dienstbode uw brood verdienen moet. Uit een wereldsch oogpunt beschouwd is dit een geringe stand; uit een christelijk oogpunt beschouwd is het een voorname stand, omdat een leven van armoede, vergetelheid, gehoorzaamheid, moeite en arbeid, voor anderen verricht, meer overeenkomst heeft met het leven van den Zaligmaker en zekerder tot een zaligen dood voert dan wanneer de mensch niets dan voorspoed en een goed leven kent. In de H. Schrift staat geschreven: „De Zoon des menschen is niet gekomen om zich te laten dienen maar om zelf te dienen.” Wees daarom tevreden met uw stand en met de moeielijkheden van

dien stand, omdat de hemelsche Vader het zoo beschikt heeft. Als wij ons hoog plaatsen en de dingen van boven af beschouwen, ziet alles er geheel anders uit, dan wanneer wij uit de laagte, uit het stof dezer aarde er tegen opzien. Zij, die arm zijn en dienen, zijn den oppersten Heer bijzonder lief en Hij zal hen eenmaal schadeloos stellen, als zij christelijk leven. Dat nu de dienstbare stand bijzonder tot dien smallen weg behoort, die ten hemel leidt, ziet men daaraan, dat in geen enkelen stand zoo vele menschen een godvruchtig leven leiden als juist in den stand der dienstboden.

2. Al wat gij doet met het oog op God en Gods wil, is een daad van godsdienst (d. i. dienst van God) en wordt daarom in de andere wereld rijkelijk beloond. Wees daarom bij uw werk gewillig, vlijtig, ordelijk, verstandig en net, niet alleen om uwen meesters te behagen maar opdat ook God Zijn welbehagen hebbe in u en in uw werk. Het staat uitdrukkelijk in de H. Schrift, dat de dienstboden zich eerbiedig aan hunne meesters onderwerpen moeten, niet alleen aan de goede en zachte meesters maar ook aan de lastige, want juist daardoor verwerpen wij veel genade, als wij ter liefde Gods

onverdiend onaangenaamheden ondervinden en die geduldig verdragen. Doch als gij ook maar ééne enkele groote zonde bedrijft is alles te vergeefs en verloren. Hoeveel gij dan ook werken moogt, het heeft dan slechts waarde voor uw meester, voor God echter niet, tenzij gij u door een waar berouw en eene oprechte biecht weder met God verzoent.

3. De gevaarlijkste zonde, waardoor de mensch voor den alwetenden, heiligen God afschuwelijk wordt, is iedere zonde tegen het zesde gebod, zelfs al wordt deze slechts door vrijwillige gedachten of begeerten bedreven. Het is derhalve dikwijls een waar ongeluk, als een arme dienstmeisje zeer schoon is, omdat zulk een meisje dikwerf op allerlei wijzen vervolgd wordt met aanzoecken en voorstellen tot zonde. En het is eene verderfelijke lichtzinnigheid als een meisje door overdreven opschik zelve nog de blikken der jonge lieden op zich zoekt te trekken. Wat blijft toch ten laatste van deze schoonheid des lichaams over? Een doodshoofd en een geraante.

4. Daar het schoonste sieraad voor God, de maagdelijke onschuld, nooit weer kan herkrepen worden, als zij eenmaal door

eene onkuische daad verloren is, laat daarom op dit punt uwe waakzaamheid nooit verslappen. Ga in geen dienst of blijf er niet in, als er gevaar in huis is, al is het loon ook nog zoo hoog. Denk dan aan het woord van den Zaligmaher: „wat baat het den mensch, als hij de geheele wereld wint doch schade lijdt aan zijne ziel?” Het is toch ook zulk eene verschrikkelijke gedachte: in deze wereld te moeten leven als eene arme dienstbode en daarenboven God en het recht op den hemel te verkoopen voor een schandelijk kortstondig genot, en dan eenmaal door God verstooten en eeuwig ongelukkig te worden. Daarom is er zoo veel aan gelegen en is het de grootste zegen, als een jong meisje bij eene eerbare, christelijke familie gaat dienen. Laat u toch niet door beloften verleiden om u te verhuren in een huis, waar het niet zedig toegaat of waar men althans niet godsdienstig is. Slechte menschen beloven meer dan zij geven; daarentegen goede menschen geven meer dan zij beloven.

5. Begin geene verkeerung, zoolang er niet het ernstige voornemen en het zekere vooruitzicht bestaat om binnen korten tijd

waarlijk in het huwelijk te treden. Alleen uit vermaak met een zoogenaamden minnaar bijeenkomsten te hebben, te wandelen en uit te gaan is zondig, omdat het meest altijd u verwijdert van God en van de deugd. Bovendien, al wordt de belofte om u te trouwen ook gehouden, waarom maakt gij er haast mede? Den meesten dienstmeisjes, als zij trouwen, gaat het later in hun huwelijk veel minder goed dan toen zij nog dienstbaar waren. Als de man ziek wordt of aan den drank geraakt en er zijn kinderen, dan komt de vrouw in zulk eene elende, dat zij duizendmaal liever weder eene ongehuwde dienstbode zou willen zijn. De bruiloft van vele arme lieden gelijkt dikwijls op een morgenstond, als er schoon rood aan den hemel is; spoedig daarop komen er grauwe wolken en het wordt een treurige dag, gedurende welken zonder ophouden een koude regen valt tot diep in den nacht. Zulk eene vrouw heeft mij eens gezegd, dat zij sedert haar huwelijk geen gelukkig uurtje meer gehad had.

6. Wat doet gij met uw loon? Op de edelste wijze zult gij het besteden, als gij met uw geld behoeftige ouders of jonge broertjes en zusjes ondersteunt. En het slechtste gebruik, dat gij er van maken kunt, is, als

gij uw geld besteedt aan hoovaardij in uwe kleeding om meer te schijnen dan gij zijt. Een dienstmeisje is in het oog van God en verstandige menschen het schoonste getooid, als hare kleeding net en eenvoudig is. Als gij geene ouders of broeders en zusters hebt of dezen uwe hulp niet noodig hebben, beleg dan uw geld in een spaarbank, opdat gij in ouderdom of ziekte het armbestuur of andere menschen niet tot last wordt. Gij moet echter ook niet vergeten om niettegenstaande uwe armoede toch aalmoezen te geven, vooral aan de behoeftigen, welke in huis armoede lijden, want uw penningske geldt bij God meer dan het goudstuk van een welgestelden of rijken heer.

7. Van den anderen kant is God zoo gestreng, dat zelfs tien gulden, die gij als aalmoes gegeven hebt, niet zoo zwaar wegen in de schaal van het goede als een paar onrechtvaardige dubbeltjes in de schaal van het kwaad. Wees daarom zeer nauwgezet van geweten in uwen dienst, dat gij nooit iets neemt of behoudt of weggeeft, dat niet waarlijk uw eigendom is. Menige dienstmaagd heeft haren meesters dezen slechten streek gespeeld, dat zij op de markt

of in een winkel goedkoop koopt en thuis zegt, dat het meer gekost heeft, en dan dat gestolen geld in haren zak steekt. Wacht er u ook voor om achter den rug uws meesters spijzen of drank u toe te eigenen of weg te geven, of om zelfs geld en andere dingen van waarde stil weg te nemen onder voorwendsel, dat uw meester u niet genoeg geeft. Als geestelijke weet ik bij ondervinding, dat, als iemand op zijn sterfbed ligt en nog bij kennis is, er twee zonden zijn, die hem het meest bezwaren en beangst maken, te weten, als hij zwaar gezondigd heeft tegen het zesde gebod en als hij onrechtvaardig goed op zijn geweten heeft. Zorg derhalve, dat gij zelve u het vooruitzicht op een rustig en troostvol sterfbed niet ontnemt. Zelfs in dit leven kunt gij slechts dan vertrouwen, dat God alles voor u ten beste zal leiden, als gij een zuiver geweten hebt, want de H. Schrift zegt: „Voor hen, die God beminnen, werkt alles mede ten goede.”

8. Eene zonde, die wel is waar bij alle standen voorkomt maar toch ook bijzonder bij dienstmeisjes, is het kwaadspreken. Vooral wordt er veel kwaad gesproken in de winkels en op die plaatsen, waar de dienst-

boden elkander gewoonlijk ontmoeten. Voor menig dienstmeisje, dat slecht behandeld wordt of het zich verbeeldt of dat haren dienst verlaat, is dat samenkomen van vele dienstmeisjes op eene plaats eene sterke bekooring, om haar hart en haar tong eens lucht te geven. Toch is en blijft het kwaadspreken eene zonde en als gij daarin aan uwe tong den teugel viert, dan gaat gij op den breeden weg, die ten verderf voert. Hier vooral moet gij het woord van den Zaligmaker volgen: „Die mij navolgen wil, verloochene zich zelf, neme zijn kruis op en volge mij.” Een christen mag het kwaad van zijn evenmensch slechts dan bekend maken, als dit noodig is om kwaad te voorkomen of weg te nemen, het strijdt tegen het gebod der naastenliefde, als men alleen om te praten of zijn verdriet lucht te geven de zonden of fouten van anderen openbaart. Verloochen u zelve, als de lust bij u opkomt om kwaad te vertellen, en draag zwijgend uw kruis, als men u beledigd of u onrecht aangedaan heeft. Iedereen heeft groote achting voor een dienstmeisje, dat zich met nauwgezetheid onthoudt van kwaadspreken en babbelen en zich niet uitlaat over hare

tegenwoordige of vroegere meesters. Gij bespaart u daardoor een veelvuldig verdriet.

9. Als er kinderen zijn in het huis, waar gij dient, neem dan het woord des Zaligmakers goed ter harte en vergeet het geen dag en geen oogenblik: „Wacht u, dat gij geen van deze kleinen gering acht, want ik zeg u: hunne engelen in den hemel zien altijd het aangezicht van mijn hemelschen Vader. Die echter een van deze kleinen, die in mij gelooven, ergert (d. i. een slecht voorbeeld geeft), hem ware het beter, dat hij met een molensteen om den hals in het diepste der zee geworpen werd.” Dat wil in kortere woorden zeggen, aan de kinderen, die in uwe omgeving zijn, kunt gij den hemel of de hel verdienen. Want om hunne onschuld zijn de kinderen naar de ziel schooner en dierbaarder aan God dan de volwassenen, en daarom is ook het goed en het kwaad, dat men hun doet, van bijzonder groot gewicht. Wacht u vooral iets te zeggen, iets aan te wijzen of te doen, waardoor een kind naar zijne ziel beoedeld of vergiftigd worden kan, b. v. door het aan te sporen om te liegen, door

het hoovaardig te maken, door het met onzuivere dingen bekend te maken of het scheldnamen te geven. Van den anderen kant kunt gij eene ware zielzorgster worden voor de kinderen, ook al zijt gij geen kindermisje. Gewoonlijk gaan kinderen gaarne met de dienstboden om; maak u dus deze gelegenheid ten nutte om met hen over God, den Zaligmaker en Zijne heilige Moeder te spreken, om hun menig gebed en menige christelijke spreuk te leeren, om hun te zeggen, wat goed en wat zonde is. Reeds menigmalen heeft eene christelijke dienstmaagd in de onbedorven zielen der kinderen des huizes het geloof en de liefde tot God levend doen worden, wat bijzonder veel waard is als de ouders op dit punt onverschillig zijn. Het hart van een kind tot vroomheid en deugd te vormen is in het oog van den Zaligmaker een der meest verdienstelijke werken, die Hij op bijzondere wijze beloont.

10. Er is slechts één middel, waardoor gij ook in uwen dienstbaren stand een gelukkig leven hebben kunt, dit middel is de godsdienst; er is slechts één middel, waardoor gij uw tijdelijk en eeuwig geluk verzekeren kunt, het is wederom de godsdienst.

Al het andere, de genegenheid der menschen, geld, een goede dienst, een goed huwelijk, is slechts een zandgrond; wie zonder God alleen daarop zijn geluk wil bouwen, die ziet zijn geluk vroeg of laat ineensstorten. Verricht dagelijks uw morgen- en uw avondgebed en wijd daardoor alles, wat gij doet en verduurt, aan uwen oppersten Meester toe. Doch ook gedurende den dag kunt gij niets beters doen, dan uwe gedachten te richten tot Hem, die steeds bij u is en die meer dan allen u liefheeft. De H. Zita was haar leven lang eene dienstmaagd; zij herhaalde voortdurend deze spreuk en bracht die ook in beoefening: „De hand bij het werk, het hart bij God.” Om echter genoeg goede gedachten te krijgen en vertrouwelijk te worden met God, moet gij in uwen vrijen tijd nu en dan een godvruchtig boek lezen. Vooral is de zondag door God ingesteld, opdat de mensch op dien dag bijzonder voor zijne ziel zou zorgen. Stel derhalve altijd, als zich een dienst voor u aanbiedt, deze voorwaarde, dat gij iederen Zondag naar de kerk kunt gaan. Als gij echter somtijds op een Zon- of Feestdag wettig verhinderd zijt de H. Mis bij te wonen,

laat dan niet na er in den geest bij tegenwoordig te zijn door te bidden en u eenigen tijd met eene godvruchtige lezing bezig te houden. Onderzoek ook des Zondags uw geweten, hoe het gedurende de week gegaan is; verwek een berouw over het kwaad, dat gij gedaan hebt en maak nieuwe voornemens voor de volgende week. Laat er u boven alles aan gelegen zijn om meer-malen in een jaar, zoo mogelijk alle maanden na eene zorgvuldige voorbereiding de heilige Sacramenten te ontvangen.

Als een dienstmeisje ook nog maar een vonkje godsvrucht in hare ziel heeft, dan bidt zij toch het *O n z e V a d e r*. Dit is niet alleen het beste gebed, een gebed, dat van den hemel komt en tot den hemel leidt, maar het is ook eene korte preek, die men zelf voor zijne eigene ziel preekt. Ik wil u daarom eene korte uitlegging van het *Onze Vader* geven, die gij vooral des zondags eens lezen moet.

O n z e V a d e r, die in de hemelen zijt. Gij zijt een Vader, die nooit sterft, die oneindig rijk en machtig is, die mij meer bemint, dan eene moeder haar eenig kind lief heeft. Er is geen mensch en geen naam op aarde, op wien ik een zoo groot

vertrouwen stellen kan als op U, hemelsche Vader. Daarom zal ik al mijne belangen en al mijne zorgen werpen op U, maar ook nooit mij door eene vrijwillige zonde scheiden van U. Mijn ware woonplaats, mijn vaderland is daar, waar ik U, mijn Vader, aanschouwen mag, in den hemel; daar zal ik trachten te komen en daarom wil ik mij zuiver bewaren van de zonde, want die een zuiver hart hebben, zullen God aanschouwen. Sta gij mij hierin bij.

Geheiligd zij Uw naam. Mijn God, ik bemin U boven alles, daarom gaat het mij ook boven alles ter harte, dat Uw naam overal en door alle menschen geprezen, bemind en verheerlijkt worde, gelijk het geschiedt door de hemelsche geesten. Ik verafschuw om U al mijne zonden en alle zonden, die ooit op aarde bedreven zijn; zoo ook verheug ik mij over alle goede werken, die er ooit door de heiligen en door goede christenen ter Uwer eere gedaan zijn. Tot U, hemelsche Vader, wil ik gedurende den dag mijn hart en mijne gedachten richten, U wil ik belijden door een christelijken levenswandel en waar ik kan, wil ik andere menschen tot eerbied en liefde tot U op-

wekken door woorden van onderrichting en vermaning.

Ons toekome Uw rijk. In de meeste menschen heerscht de zucht naar lekker eten en drinken, een goed leven, minnarijen en wellust; in hen heerscht hebzucht en liefde tot geld, ijdelheid, hoovaardigheid en heerschezucht, nijd, vijandschap, eerrooverij, leugen en bedrog en boven alles de zelfzucht. — Dit is Gods rijk niet maar het rijk der wereld en des duivels. Gods rijk is de smalle weg: zelfbeheersching, onthouding, tevredenheid, ootmoed, zachtmoedigheid, geduld, liefde tot de waarheid, liefde tot God en tot de menschen. Dat dit rijk komen moge en het rijk van den booze ten onder moge brengen in mijn hart en in de harten aller menschen, daarom smee ik U, hemelsche Vader.

Uw wil geschiede op aarde als in den hemel. Mijn God en mijn Heer, wij zijn Uwe schepselen en Uw eigendom; daarom is het plicht, dat wij Uw wil doen uit eerbied, dankbaarheid en liefde. Uw wil hebt Gij ons geopenbaard door Uwe geboden. Ik wil Uwe trouwe dienstmaagd zijn en U daarom nu en iederen morgen vragen: Heer, wat wilt Gij, dat ik doe? En wat Gij mij

antwoordt door de stem van mijn geweten, zal ik gehoorzaam ten uitvoer brengen. — Ik wil derhalve ook mijnen meesters gehoorzaam wezen in alles, wat niet strijdt tegen Uwe wet, omdat Gij dit wilt. Doch ook allen tegenspoed, die mij heden treft, wil ik geduldig verdragen, omdat het Uw wil is. Geef mij de genade, dat ik heden Uwe trouwe dienstmaagd zij en alles van ganser harte gaarne doe en verdraag, wat Gij wilt, omdat Gij het wilt en zooals Gij het wilt.

Geef ons heden ons dagelijksch brood. Ik dank U voor alles, wat Gij mij reeds gegeven hebt, gezondheid, eene christelijke opvoeding, kleeding, voedsel, de gelegenheid om door werken nuttig te zijn. Geef mij en mijnen medemenschen verder ook alles, wat voor ons goed en nuttig kan zijn naar lichaam en ziel. Ik wil dankbaar tevreden zijn met datgene, wat Gij mij geeft, en ik wil dat verstandig gebruiken. Mijne toekomst geef ik met volle vertrouwen aan Uwe vaderlijke goedheid en leiding over, en ik wil slechts hiervoor zorgen, dat ik welgevallig voor U wandel; het overige zal mij door U wel gegeven worden; dit hoop ik van Uwe vaderlijke voorzienigheid.

Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren. Ik heb reeds dikwijls mijne ziel bevlekt met zonden door gedachten, woorden, werken en het nalaten mijner plichten. Uit liefde tot U, o mijn God, zijn alle mijne zonden mij van ganscher harte leed, omdat Gij den grootsten afschuw van iedere zonde hebt; en ik smee U door het lijden en sterven van den Heiland, vergeef mij alle mijne zonden en scheld mij de straffen na den dood kwijt. Daar het echter eene onvermijdelijke voorwaarde is, dat wij zelve vergeven als wij vergiffenis willen erlangen, daarom vergeef ik volkomen alle beledigingen en elk onrecht, dat mij ooit is aangedaan of nog aangedaan zal worden, en ik zal mij daarom ook niet meer lichtgeeraakt of ongeduldig toonen. Wees genadig en barmhartig met allen, die mij ooit eene belediging of eenig onrecht hebben aangedaan.

Leid ons niet in bekoring. Ik wil U, o God, niet op nieuw beledigen. Doch ik ken mijne zwakheid; als ik des morgens de beste voornemens maak, dan vind ik gewoonlijk des avonds, dat ik in vele punten te kort heb geschoten. Daarom

bid ik U, Almachtige, laat er niets op mijn weg komen, dat mij sterk tot zonde aanzet; en geef mij kracht, dat ik iedere onvermijdelijke bekoring overwinne door vrees en liefde voor U. Den ganschen dag echter zal ik de vermaning van den Zaligmaker opvolgen: „Waakt en bidt, opdat gij niet valt in de bekoring.” — Tevens zal ik zorgvuldig waken, dat ik door woord of daad anderen niet tot bekoring worde.

Verlos ons van den kwade. Er is oneindig veel ellende in de wereld; armoede, ontelbare ziekten, de doodstrijd, kommer, twist, vijandschap, zonden en slechte gewoonten van allerlei aard. En hij, die heden gezond en vrolijk opstaat, kan in den loop van den dag nog in groot leed of ongeluk komen. Wend, o goede God, alle rampen af, die ons volgens Uwe gerechtigheid moesten treffen en op het punt zijn ons over te komen, en maak dezen dag tot een dag van verlossing, waarop vele menschen verlichting of bevrijding verkrijgen van de rampen, die hen drukken, maar bijzonder van de grootste aller rampen, van de ketenen der zonde.

Amen. Geef alles, waarom ik U gebe-

den heb, niet slechts aan mij, maar ook aan mijne medemenschen; — door Jesus Christus, Uwen Zoon, onzen Heer, die met U en den H. Geest, één God leeft en regeert in alle eeuwigheid.

Eindelijk vergeet ook niet Haar veel te vereeren, die God zelf onder allen het meest geëerd en tot Moeder van Zijnen Zoon uitverkoren heeft, de H. Maagd Maria. In alle omstandigheden en in iederen nood, waarin gij u bevindt, roep haar aan, opdat Zij bij uw gebed het gouden gewicht harer voorspraak voege en uw gebed daardoor verhooring vinde bij God.

